Mihal Hvorecki

SNAŽAN OSEĆAJ ČISTOTE

Kada sam je ugledao, skejt mi je ispao iz ruke. Osetio sam odjednom da sam strašno umoran i morao sam da nateram sebe da se sagnem i podignem ga sa zemlje. Diskmen sam uključio još u svlačionici, tako da nisam čuo njen pozdrav. Ali, prema pokretu usana, rekao bih, glasio je ćao. Obično ćao. Znala je da time ne može ništa da pokvari. Odsad ona može samo da ne kvari. Neće uspeti ništa da popravi.

Stajala je naslonjena na ogradu stepeništa i narušavala njegovu crveno-belu pravilnost.

Lepa, naravno, da je lepa. „Zapravo veoma lepa", citat – u različitim oblicima – svih školskih drugova. „I sise mogu da prođu", citat – nepromenljivog oblika – njih nekoliko.

Znao sam da će stajati tamo. Nisam ni morao da pogledam. Ipak, pogledao sam. Povremeno još moram da uradim i ono što neću, ali se trudim da se toga rešim. Polazi mi za rukom, kao i sve ostalo.

Slušalice su mi skrivene ispod kape. Naravno, crne, Los Anđeles Lejkers. Sve vrste slušalica koje poznajem, još više ističu moje magareće uši. Možda bi plastična operacija bilo rešenje, ali me nešto sprečava da joj se podvrgnem. Mislim, da ne želim da za nju ljudi znaju. Možda, da imam gde da odem, u neki drugi grad ili šta ja znam kuda, naravno, na duže vreme, onda bih neposredno pre puta dao da mi se uradi. U novom gradu niko ne bi znao da sam uopšte imao neke magareće uši.

Ali, to su uzaludne misli, zato što ja ne idem nikud. Ne odlazim odavde. Ovo je moj grad.

Jedna od retkih stvari zbog kojih se radujem zimi: uši sakrivam ispod kape. A s tim u vezi je i sledeća, verovatno poslednja dobra stvar – diskmen. Mogu stalno da ga nosim na ušima, što u toku leta s kapom ne dolazi u obzir. Iako se moja godišnja doba, doduše, malo razlikuju od tekućih. Razlikujem ih prema nošenju crne lejkersice i postoje samo dva – zima i leto. Zima traje od oktobra do aprila i leto onaj ostatak.

„Zdravo", otpozdravio sam i isključio diskmen. Očigledno sam se zaneo i rekao to prilično glasno.

„Ne moraš odmah da vičeš na mene."

Eto, tako ti i treba! Već je počelo, a da još ništa nisi ni rekao!

Kada stojim na ravnoj površini, nerado držim skejt u ruci, zato sam ga spustio na zemlju.

„Da li sam već nekada vikao na tebe?"

„Možda ne bukvalno vikao, ali... Da ne pričamo, ipak, sada o tome."

Aha, tu smo! Opet osećaj krivice, očajanja („ponekad imam osećaj da život nema smisla, zar to nije strašno?"). Beznadežnost i sve ostale gluposti, ko će to još da sluša? That's the question. Ali ja znam, nažalost, i answer. Me.

Nisam znao šta bi trebalo da joj kažem, zato sam odgovorio stavljanjem leve noge na skejt i odrazom desne. Prošao sam crven-belinu i nju. Nisam iza sebe čuo korake, tako

da sam stao. Nisam morao ni da se okrećem da bih znao šta se s njom dešava. Odnosno, ne dešava. Uopšte se nije pomerila. Bez okretanja sam je pozvao:

„Dođi! Ne želiš valjda da stojiš tamo celu noć?"

Stajao sam na skejtu, na svom Mau. Na božanstvenom sixty/forty, svojoj ljubavi, najvećoj od svih, pravoj i jedinoj, devičanskoj i strastvenoj i i i... Zaista super! Stajao sam na svom Mao-ce-tungu, koji mi se smešio odozdo sa daske. 60/40, number one in the world, the best one, the only one. Forever yours.

Pogledao sam prema školi. Iz prozora su virile radoznale glave i posmatrale nas. Fasada, popucala na mnogim mestima, otkrivala je crvene cigle.

Čuo sam korake iza sebe. Konačno!

„Ti hoćeš sada da voziš skejt?"

„Ako će ovo ovako da se nastavi, onda hoću malo."

Barem se pomerila. Udario sam nogom o zadnji kraj daske i Mao mi je skočio pravo u ruku. Ovaj jednostavni pokret naprosto obožavam. To je fantastično jednostavno – pravo u ruku! Mao-ce-tungovo nasmejano lice bilo je malo blatnjavo.

Ne znam zašto, ali morao sam da se nasmejem. Naravno, nju je to uvredilo, jadnicu. Ipak, ne bi morala da plačeš, srce moje, zar nisi odrasla, pročitala si dosad celog Hemingveja!

Nastavila je da hoda pored mene. Nisam znao zbog čega smo išli upravo onim putem kojim smo išli, a ne nekim drugim. Pored nje nisam shvatao gotovo ništa. Ali, ćutanje je prilično dugo trajalo.

„Onda, šta kažeš, kako smo?"

Ovo sam je upitao. Ja! Ne bih hteo da gledam sebe u tom trenutku.

„Tebi sa mnom nije interesantno, je l' da?"

Konačno nešto pametno? Da, u pravu si. Uopšte mi nije interesantno. Samo da nisi toliko lepa!

„Ti bi voleo da si na nekom sasvim drugom mestu. S nekim sasvim drugim. Da me uopšte ne gledaš. Idem ti na živce, je l' da?"

Ova gomila mudrosti iz njenih usta naprosto me je iznenadila. Dakle, redom: da, da, da, i veoma, možda više nego što si spremna da prihvatiš.

Ipak, nisam odgovorio. Hodali smo dalje. Skejt u ruci me je lagano iskušavao. Posmatrala me je njenim plavim očima i bilo mi je jasno, da želi da čuje nešto umirujuće, što će joj potvrditi da je nisam razočarao. Barem mislim da je tako, pokušao sam i ja – mada bezuspešno – da pročitam nekoliko ljubavnih romana. A ona, opet, nije bila baš toliko glupa, da ne bi znala da imam problem svaki put kad moram da joj kažem ne.

Ali, ja nisam bio nimalo raspoložen da lažem, kad već nisam morao. Marija je u suštini zlatna devojka, no mogla je već dosad da shvati da ja nisam običan mladić, da sam negde drugde.

„Odgovori mi, molim te! Znaš da najviše od svega cenim iskrenost!"

Da nije rekla ovu poslednju rečenicu, možda bih sa njom izdržao onako kako sam izdržavao svaki prethodni put. Nadahnuće bih potražio u savremenoj nekomercijalnoj kinematografiji. Zapalio bih se strašću prema ezoteričnoj muzici i doživljavao je u sebi.

Možda bih se uznemirio zbog pretećeg razmaha imperijalne potrošnje. Tek, smogao sam snage za jedno „hmhm".

Mao je tad već bio na zemlji, a ja sa suprotne strane na njemu. Dvaput sam se odrazio desnom nogom. Prošao sam između parkiranih automobila (jedan će morati da namesti desni retrovizor). Priuštio sam sebi boardslide po ogradi stepeništa (bez pridržavanja skejta rukom i zahvatanjem znatne visine prilikom doskoka!). Zaškripele su kočnice i čula se sirena koja nije prestajala da svira ni pošto sam nestao u pasažu. Uputio sam se tačno u pravcu Kamela.

Ispred samog paba čuo sam iza sebe uzvik „Kristijanee!". Težinu celog tela odmah sam prebacio na desnu nogu. Uz blažu ogrebotinu sam zaustavio i ponovo dokazao tvrdnje klasika da na dasci može bez problema da se koči iako nema kočnica.

Bio je to stari drugar Leo, koga nisam video još od osnovne. Odmah sam ga pozvao na pils, da bi zatim on pozvao mene, ja opet njega, i onda smo se razišli.

U međuvremenu sam saznao da sprema maturu i hoće da postane preduzetnik u cvećarstvu, pošto njegova baka ima ogromna polja cveća, s kojima je moguće okretati veliku lovu, u šta verujem, jer ljudi kupuju cveće i uvek će ga kupovati.

Odjednom sam bio odlično raspoložen. Fin čovek, taj Leo. Dao bih mu malo ekstazija, samo da sam ga poneo sa sobom.

Leo je bio kompletni idiot u osnovnoj. Njegova tetka je otišla u Kanadu i slala mu gomile poklona, koje nije znao kako da iskoristi. Zato smo poklone koristili mi, dakle Pera i ja, pošto su svi ostali bili potpuno nesposobni. Sećam se, jedan od tih poklona bio je kućni elektronski fliper, što je za ono vreme bila fantastična stvar. Nema skupljanja kovanica od pet kruna – sve besplatno i koliko hoćeš! Tačnije, koliko su hteli, bolje rečeno dozvoljavali (pošto sumnjam da su ikada hteli) Leovi roditelji. Međutim, ni ovi nisu imali u glavi baš sve na svom mestu, svi su oni bili malo udareni. Naime, fliper smo oduševljeni igrom izbacili iz upotrebe tako da više nije mogao da se popravi. Ja sam se tad prilično uplašio, ali Pera je rekao Leu da je „to već bilo tako" i na tome je ostalo. Ko zna, možda je Leovim matorcima bilo drago što uopšte dolazimo, jer niko nije hteo da se s Leom druži.

Dosad Leu nisam poverovao, da je zaista mislio da je "to već bilo tako". Kada sam ga ugledao, pomislio sam da ga pitam, ali sam do kraja sasvim zaboravio.

Sat posle toga bio sam već kod kuće. Male slušalice zamenio sam velikim i pratio MTV Koca-Kola šou. I pio. Kolu.

Pitao sam se, da li je Marija posle mog odlaska počela da plače. Ljubav navodno boli, barem nam je tako govorila profesorka Zeman kada smo prelazili Tolstoja.

2

Telefon sam čuo sasvim slučajno, upravo dok sam menjao diskove u stubu. Bilo mi je jasno da je to sledeća očeva moguća koleginica s posla, sestra od tetke ili strica, dalja rođaka, poslovna partnerka, poznanica, bivša koleginica sa fakulteta, školska drugarica iz gimnazije ili osnovne škole (jedna od dotičnih čak iz zabavišta). Sve one redovno dolaze da „završe započeti službeni posao", „posete izgubljenog brata od tetke ili strica", „obiđu

daljeg, no bliskog rođaka", „sklope kupoprodajni ugovor", „vide starog dobrog znanca, jednog od retkih koji se nije promenio", ili da se „prisete zlatnog školskog doba".

Nisam uopšte žurio prema telefonu. Promenio sam disk i nadao se da će zvonjava samovoljno prestati. Ova se nastavljala, međutim, s iznenađujućom upornošću, tako da sam prešao u dnevnu sobu i podigao slušalicu. Iz principa se ne oglašavam prvi.

„Halo!"

Isuse Hriste!

„Molim?"

„Jesi li to si ti, Kristijane?"

„Da, ćao Marija."

„Ćao, Kristijane."

Dakle, pozdrava bi bilo taman dosta! Uvod imaš iza sebe, sad grakni šta hoćeš!

Dakle, čekam, čekam...

Kao da nisi voljna da se u to upustiš. Sve nešto ćutiš! Dakle, kreni! Muk, muk, muk.

Bože, kaži već jednom!

„Kristijane?"

Konačno! Ali nemoj misliti da ću ti pomoći.

„Da, slušam te."

„Da li bi mogli da se vidimo danas? Imaš li malo vremena za mene? Znam, prošli put sam se ponašala kao neka histerična ženetina... Izvini zbog toga, ali znaš, ti stalno samo s tim skejtom... – ne, nisam mislio tako, gospodine Sovan, nisam zaista, razumeli smo se pogrešno – jedno pip, krčanje – razumeli smo se pogrešno, vi idete na put – i supruga putuje s vama! – i supruga, naravno, to je bez diskusije, zaista, – izvinite, što sam se uzrujao toliko, – ništa, ništa, – znate, mi smo se toliko radovali tom putovanju, kad ono, supruga je doživela već tri infarkta, znate? Toliko smo štedeli za taj put, a sada... – ne, sada je sve u redu, to je bio nesporazum, krećete u subotu..."

„...ijane, Kristijane, Kristijane! Jesi li tu?"

„Da, naravno, tu sam."

„Onda, vidimo se?"

Suviše si lepa da bih ti rekao ne.

„Da."

„U isto vreme na istom mestu. Dobro?"

Loše, Marija. Meni. Loše se piše.

„O.K., zdravo, Marija."

„Ćao, Kristijane."

Zaista ne znam ko ti je dozvolio da mi telefoniraš.

3

Posle časova smo svratili u klasičnoj trojci do Gejm kluba i tamo pošteno zakuvali. Na *DECISION DAY* smo Nojman i ja postigli rekord nedelje i osvojili litru žestine. Otišli smo da pijemo.

Hejzel je odmah na ulazu srela nekoga iz gomile njenih poznanika. Za trenutak su zajedno nestali, i kada sam je ponovo ugledao, bila je skroz razvaljena. Onda smo je, pošto nije bila u stanju da uspravno sedi na stolici, spustili na zemlju i naslonili na zid, gde se već nalazilo više sličnih pasivnih likova, i ostavili je tamo.

Bez sumnje, Nojman i ja smo imali svoj dan. Premestili smo se ka *SHOOT & GO*, to je bio rekord dana i ovaj put dve stoje. Rekord nedelje, nažalost, nismo uspeli da oborimo. Ponuđeni trolitarski zgoditak ostao je u lokalu.

Kada smo prelazili na suprotni kraj prostorije ka *SKY FLIGHT* simulatoru, bacio sam pogled da proverim kako je Hejzel. Dobro sam uradio. U međuvremenu se razbila sasvim i ležala je savijena na zemlji. Neki moron je to iskoristio i gurao joj ruku između nogu. Hejzel nije uopšte ništa osetila.

Nojman se našao prvi pored njega i levom kukom ga odvukao od Hejzel. Ja sam ga šutnuo zdesna. Udarac *airwalkicom* boli. Glavom je udario o zid i nije se pomerao.

Nesumnjivo, u Gejmu su policajci potplaćeni, ali ostajati tamo nije imalo smisla. Tako smo uhvatili Hejzel svaki s jedne strane i vukli je napolje. Najpre je uhvatio napad smeha a onda nam je pričala:

„Jesi li sakrio taj sprej? Sakrij ga, i to što pre! Sakrij ga! To je strahovito važno. Sklonite izvan dosega male dece. Male dece. Malih sprejeva. Eksplodiraćemo izvan dosega male dece. Taj sprej, molim te, nemoj zaboraviti, baci ga u vatru, može da eksplodira!" I tako dalje.

Neće sama otići kući, to je bilo jasno. Dakle: moramo da idemo s njom, što znači vući se gradskim prevozom najmanje tri četvrtine sata.

Kada je *fucking* autobus konačno stigao nakon petnaest minuta čekanja na stanici, Hejzel je počela da nam pravi probleme.

„Upomoć, hoće da me ubiju! Hoće da me ubiju! Upomoć! Ubiju! Ubiju!"

A tek smo kretali. Ništa bolje nije mi palo na pamet nego da joj rukom zapušim usta i guram je unutra. Samo što je Hejzel nezgodno cimala glavom, ujedala me za prste i vrištala dalje:

„Upomooć, hoće da me ubiju! Ubiju, zaboga! Ubiju!"

Promašenim egzistencijama oko nas nije trebalo više da se kaže. Odmah su osetili šansu da za trenutak ubiju životnu dosadu i kao uvek, pomognu tamo gde je to najmanje potrebno.

„Uhvatite ih, ljudi! Samo pažljivo, sigurno su naoružani!" pomagale su plahovitim muževima nepodmirene žene, kojima su ispod čarapa virili krajevi čvorevitih vena.

Samo to ne! Jednom želim nekome da pomognem i – !

Odjednom se ispred mene našao otprilike dvometarski buzdovan. Da bi sve izgledalo što sličnije pravom akcionom filmu, držao je u ruci nekakvu skakutaljku od pola metra, koja je upravo poskočila.

„Momci, pokret! Pustite je i ruke iza glave! Munjevito!"

Pre nego što sam uspeo da odgovorim, neki skot je uhvatio Nojmana za vrat. A da se publika ne bi dosađivala, u ruci je držao revolver. Upravo ga je otkočivao i pri tome vikao pederskim glasom:

„Ostanite mirni, ja sam policajac, držim situaciju pod kontrolom. A vi, momci, pustićete ovu devojku i krenuti sa mnom, inače ću od vaših dečjih lobanja napraviti fleke!"

Povrh toga, Hejzelino vrištanje i krv koja teče potocima iz mojih prstiju.

Ljudi su načisto sluđeni televizijom. Zar bismo, zaista, mogli da otmemo nekoga u autobusu gradskog saobraćaja, a da mu ni usta nismo ničim zapušili? Do đavola! To me je stvarno naljutilo!

„Dakle, momenat, gospodo, šta mislite o tome da smanjimo tempo?"

Okrenuo sam se prema dvometarskom skakutaču.

„Ti ćeš skloniti tu igračku, i to brzo. Ako ne, zbog nedozvoljenog držanja oružja ćeš završiti u ćorki i više nikada nećeš dobiti drugi posao, osim na građevini, skote!"

„A ti", okrenuo sam se prema njegovom bratski nastrojenom pomagaču, „slučajno, čak i da zaista jesi policajac, što tvoja glupost nedvosmisleno pokazuje, sigurno nisi na dužnosti u teksas jakni sa poslednje rasprodaje i zbog toga..."

U tom trenutku dobio sam kolenom među noge. Savilo me je i prilikom pada inkasirao sam o dršku pištolja udarac u slepoočnicu.

Došao sam k svesti tek blizu bolnice. Hejzel nije bila s nama i nije mi zbog toga bilo ni najmanje žao. Nojman me je pošteno vukao i bilo je očigledno da zapinje iz poslednje snage. Imali smo tu sreću, izgleda, da naiđemo na dvojicu udruženih sadista.

Konačno portirnica.

„Hodnikom levo, druga vrata desno."

Ne shvatam kako, tek fantastični Nojman me je tamo nekako dovukao.

Gorelo mi je u glavi. Bilo je dovoljno da pomerim usne i da od bolova padnem u nesvest.

„Sedite ovde, mladiću. Odmah ću vam se posvetiti."

„Pa, to bi zaista mogla, izgledaš sasvim k'o svet."

Iznad njene glave stajao je natpis Odeljenje intenzivne nege.

Nojman mi je pružio poslednju čistu papirnu maramicu. Za minut sam je zakrvavio. Odnekud je doneo toaletni papir. Za trenutak bilo je mirno.

„Ćao, ja moram da krenem", čuo sam ga kako govori iz daljine. Kada sam se osvestio, Nojman je bio otišao. Nisam mu ni *thanx* rekao.

Dve dugačke drvene klupe. Nasuprot vrata obložena sunđerom i belom tkaninom, pri krajevima pričvršćenom srebrnim nitnama. Belo-plava sterilnost.

„Žiga me kraj srca, sestro! Sestro! Žiga me kraj srca i seva sve do ruke. Ne mogu da dišem! Sestro! Ne mogu da dišem, molim vas!" vikao je dedica pored mene.

„Sestro, nemojte me ostavljati ovde! Ne želim još da umrem, molim vas!"

Ispred očiju su mi treperili mladi i čvrsti listovi u belim sintetičkim čarapama. I klompe. Naravno, nije moglo da bude ništa drugo osim klompi.

„Momenat, morate da sačekate, imamo pacijenta. Morate samo još momenat da se strpite."

„Momenat, dakako! Ja ovde čekam već sat i po i niko se o mene nije ni očešao!" vikala je neka sredovečna iskopina. Na osnovu toga što sam video poluzamagljenim očima, izgledala je sasvim dobro. Samo što je sve vreme maramicom zaklanjala levo oko.

Za sat vremena niko nije ušao unutra. Ustao sam i otišao. Izgleda da ništa nije slomljeno, a prebijena usta će valjda da zacele od sebe.

Srećom da je odmah iza ugla bolnice pristojan pab. Škripući, zavijajući i raspevani automati sa igricama. Linoleum na podu ispolivan pivom. Plastični stolnjaci na stolovima od veštačkog materijala. I nabacani tako da nisam pronašao slobodnu stolicu.

Nisam se video u ogledalu, ali sasvim sigurno nisam bio neki lepotan, pošto su me sve face prilično odmeravale. Baš me je bolelo dupe zbog toga dok sam pored šanka sipao u sebe dupli Džim Bim.

Kod sledeće ture sam već mogao da pokrećem usta, a posle još jednog bio sam kao novi. Platio sam i tako osnažen oteturao napolje.

Zadnju kintu dao sam za taksi i u pola dva ujutru bio kod kuće. Plavetnilo u prozorima zgrada bilo se već izgubilo. Televizori su bili isključeni i ljudi su mirno spavali, srećni zbog toga što je kriminalistička policija konačno uhvatila bestijalnog ubicu male dece koji je poslednjih nekoliko nedelja nalazio utočište u našem gradu.

4

„Silazite sada?"

Nervozni glas novopečene penzionerke.

„Ne."

Glas studenta.

Šuškanje plastičnih kesa. Trenje bunde o kaput, krznenog prsluka o bundu, kaputa o metalnu šipku. Kočenje tramvaja, glasnije šuškanje plastičnih kesa. Sudar tela sa podom presvučenim gumom, mokrim od vlažnih đonova.

„Kako to kočite? Jeste li vi normalni?"

Nežni tonovi glasne muzike koji dopiru iz kabine vozača. Sladak srednji talas.

„Ovo je nemoguće! Da ovako voze! A nedavno je poskupela karta! Ovo već prevazilazi svaku meru, zar nije tako, ljudi!?"

Odgovorili su joj pogledi usmereni na sve druge strane, samo ne na njenu. Na novine Pravda. Na knjigu Horoskop za godinu dana. Na grudi jedne, recimo, sedamnaestogodišnjakinje, skrivene ispod zelenog kaputa. Na kompleks izgorele fabrike. Na pukotine nekada crne gume, koja isunjava prostor oko stakla na vratima.

„Umukni i silazi!" neko nazad izrazio je raspoloženje prisutnih.

„Inače nećeš stići", dodao je Pravdobrižnik.

Zaista nije stigla. Da bi vozač mogao da otvori vrata, moralo bi nas troje, koji smo stajali na stepenicama, da se pomeri. A nama to nekako spontano nije padalo na pamet. Bez upozorenja su nam se pridružila i okapućena leđa iza nas. I, neka onda neko kaže da ljudi jedni drugima ne drže stranu!

Na sledećoj stanici smo dozvolili da se otvore vrata – silazilo je više ljudi. Novopečena penzionerka se progurala, takođe, napolje i krenula odmah nazad pored šina prema prethodnoj stanici. Ne bi joj se isplatilo da čeka tramvaj iz suprotnog smera.

Sišlo je dovoljno putnika da bih mogao da se pomerim sa stepenica i pokrećem ruke. Odmah sam uključio diskmen. Prijatan hip-hop *Zulu Nation* nadirao mi je u uši i više ga

nisam puštao napolje. U jednoj ruci (ko drugi?) nasmejani Mao, u drugoj hladna siva šipka. Rukavice zaboravljene kod kuće. Uši zajedno sa slušalicama skrivene ispod Lejkers kape.

Nakon vikenda su se pojavili, kao i uvek, novi bilbordi – jedina razonoda na putu do škole ponedeljkom. Kompjuter *Xan* je hladno upotrebio Sezanovu sliku da bi očito prikazao grafičke kvalitete računara. Vodu, okruženu šumama betona, pod parolom Gradimo zajedno sa prirodom, nudilo nam je Vodoprivredno društvo. Živa Barbi u ružičastom bikiniju na bazenu s američkim osmehom priznaje da od kada koristi tampone *YOU* može da pliva svaki dan. Svim uljima sveta namazani bodi-bilder natpisima na bicepsima uverava dalje da voćni sokovi *Sun Hit*, uprkos upozorenjima lekarske komore, nisu hemijski konzervisani i da je njihova trajnost čak do sedam i po godina.

Navikao sam već na ovakav *brainwashing*. Kao što ni pojam veštački izazvana potrošnja nije nikakva novina za mene. Uprkos tome, kod jednog plakata me je preseklo.

Ugledao sam Marijino lice i pored njega tri plastična pakovanja *ARS*: *duschbad sport*, *duschbad for men* i *body milk*. Pored toga, malo vrata i delić ramena, na dva mesta prekinuti plavo-žutim trakama kupaćeg kostima. More, kokosove palme i veliki natpis: SNAŽAN OSEĆAJ ČISTOTE.

5

Čim sam iza sebe zalupio dosadu materijalizovanu ogromnim smeđim vratima i neodgovarajuće malom betonskom kockom sa nazivom Gimnazija, obratile su mi se tri debele žene:

„Da li biste bili voljni da odgovorite na naša pitanja uz pretpostavku da će biti objavljeni vaša fotografija i puno ime?"

Gurale su mi ispred očiju legitimacije, posetnice, dlakave prste, a u međuvremenu su uspele da me već dvaput zaslepe bleskom fotoaparata.

„Mislim da bih. O čemu je reč?"

„Mi smo iz dnevnog lista Svet danas", počela je da govori *mi* najdeblja od njih. Primetio sam da sve tri nose naočare, a ova je imala najdeblja stakla. „Pravimo sa mladima anketu o drogama. Vaše ime?"

„Kristijan H."

Pošto sam stajao upravo tamo gde sam stajao, nakon sledećeg pitanja morao sam da priznam da sam srednjoškolac.

„Dobro, to smo završili. Da li ste već probali droge?"

Dakle, ko čita Svet danas: otac ne, on je više naklonjen Sportu. Tetka, ne čita ni ona. Deda je potpuno izvan ove priče. Do đavola, šta je s Marijinim roditeljima? A Marija? U Svetu, svakog vikenda u rubrici mladih prozaista izlaze – da čovek pobaci od toga – razne meditativne i poetske priče i sličan *shit*. Jednom sam uhvatio Mariju s tim, verovatno to redovno čita i sasvim je moguće da je i sama nešto poslala. A nije isključeno da nije izašlo, pošto su tamo svi slični grafomani.

Direktorka, to bi trebalo da je u redu. Razredna – verovatno da. Profesorka Zeman Svet čita, ali nju držim u šaci. Baš fino. A i da nije tako, ko mi šta može? Odeća i automobili su lepši od ljudi – pa šta?

„Da, probao sam meke."

Pogledale su me kao da sam njihov zubar. Zbunilo me je što nisu izvadile diktafon. Jedna od njih je uzela olovku u ruke i počela da zapisuje u beležnicu. Možda bi se isplatilo otići do berze i razglasiti da je Svet danas pred bankrotstvom.

„Prema tebi, Kristijane, koje su to meke droge?"

Ne znam od kada sam za tebe Kristijan, no dobro, sa zadovoljstvom ću ti odgovoriti.

„Pa, to je sasvim jasno: *grass*, *hash*, tripovi... da li je potrebno da nabrajam imena? Ima toga dosta."

Primetio sam da ništa ne zapisuje. Nije shvatila.

„*Sorry*, dakle, idemo još jednom: marihuana, hašiš, LSD, to su neke od mekih droga. Ne stvaraju zavisnost, to je izuzetno važno. Inače, sasvim je moguće da upravo sada nastaju nove, to je neprestano u pokretu."

Njena olovka nije stizala da zapisuje.

„Baš kao što kažeš, neprestano u pokretu! U pokretu, pravac – uništenje!"

Počeo sam da se smejem i nije me prekinulo ni treće sevanje blica, iza koga je momentalno usledilo četvrto.

„Tebi je smešno to što govorim? Kako ti vidiš situaciju sa drogama kod nas danas?"

Objasnio sam joj kakav je zapravo stav establišmenta prema drogama. Državi narkomanija odgovara, upravo je podržava, isto kao što podržava i prodaju cigareta. Onda nešto o legalizaciji, prevenciji od stvaranja zavisnosti i još nekoliko drugih stvari. Pričao sam prilično brzo. Ne znam zbog čega me nije zaustavila, iako mi se činilo da nije stizala da zapisuje. Moguće da je stenografisala. Ne znam.

„Dobro, zabeležila sam. Da li bi i danas uzimao drogu? Ne stidiš se zbog toga, šta si radio?"

„Momenat, molim. Ja ne uzimam drogu, ja se njome samo povremeno poslužim. I ne razumem, zašto bi trebalo da se stidim zbog toga? Ja se ne stidim apsolutno ni zbog čega."

Pogledao sam u njen notes i nešto mi se nije poklapalo. Govorio sam prilično dugo, a ona je ispisala samo jednu stranu! Najpre sam hteo da je pitam da li mogu da dođem u redakciju i pogledam svoje reči na papiru, ali na kraju sam to smetnuo s uma.

„Još nešto?"

„Mislim da ne."

Rekao sam dve reči, a u beležnicu su dodata tri nova reda. Bilo mi je već svejedno.

„To je sve, Kristijane. Zahvaljujemo ti."

„Nema na čemu, prijatno."

Samo nekoliko sekundi posle toga izveo sam *ollie kickflip* iliti trik, pri čemu sam u deliću sekunde ugledao Mao-ce-tungovo lice. U ušima su mi, monotono se ponavljajući, odzvanjale reči najnovijeg haus hita: „I'm openin' the door to the information war."

6

Prijatna poslepodneva, koja sam provodio sâm u stanu, nepovratno su nestala. Telefon je počeo da zvoni svakog momenta. Najgore je što zvoni zbog mene. Trebalo bi da kupim plejer sa nosačem od 6 CD-ova, da ne moram da svaki čas menjam diskove. Najradije se na telefon ne bih ni javljao, ali ako bude slučajno zvao neko iz očeve firme i...

„Halo!"

„Molim?"

„Ćao, Kristijane, Marija ovde."

Nisam oklevao ni sekundu.

„Dobar dan, ovde Josip H. Kristijan nije kod kuće, treba li nešto da mu prenesem?"

Zato sam njeno oklevanje merio. Četiri i po sekunde.

„Oo, izvinite, ja sam vas pobrkala sa Kristijanom! Imate tako... tako iste glasove. Izvinite, molim vas."

„Ali ništa strašno se nije desilo! Svako drugi pobrka naše glasove. Zaista nećete da prenesem nešto?"

„Ne, ne, hvala vam. Ja, ja ću nazvati drugi put. Do viđenja."

„Do viđenja."

Spuštao sam slušalicu doživljavajući vrhunac zadovoljstva, ali pre nego što sam je spustio sasvim, začulo se iz nje:

„I izvinite, molim, što sam vas uznemiravala, do viđenja."

Da bih zaštitio svoj nervni sistem od sledećeg dotoka izvinjenja i moljenja, munjevito sam zalupio slušalicu.

nastaviće se...

(*Sa slovačkog prevela* ***Kristina Kovač***)